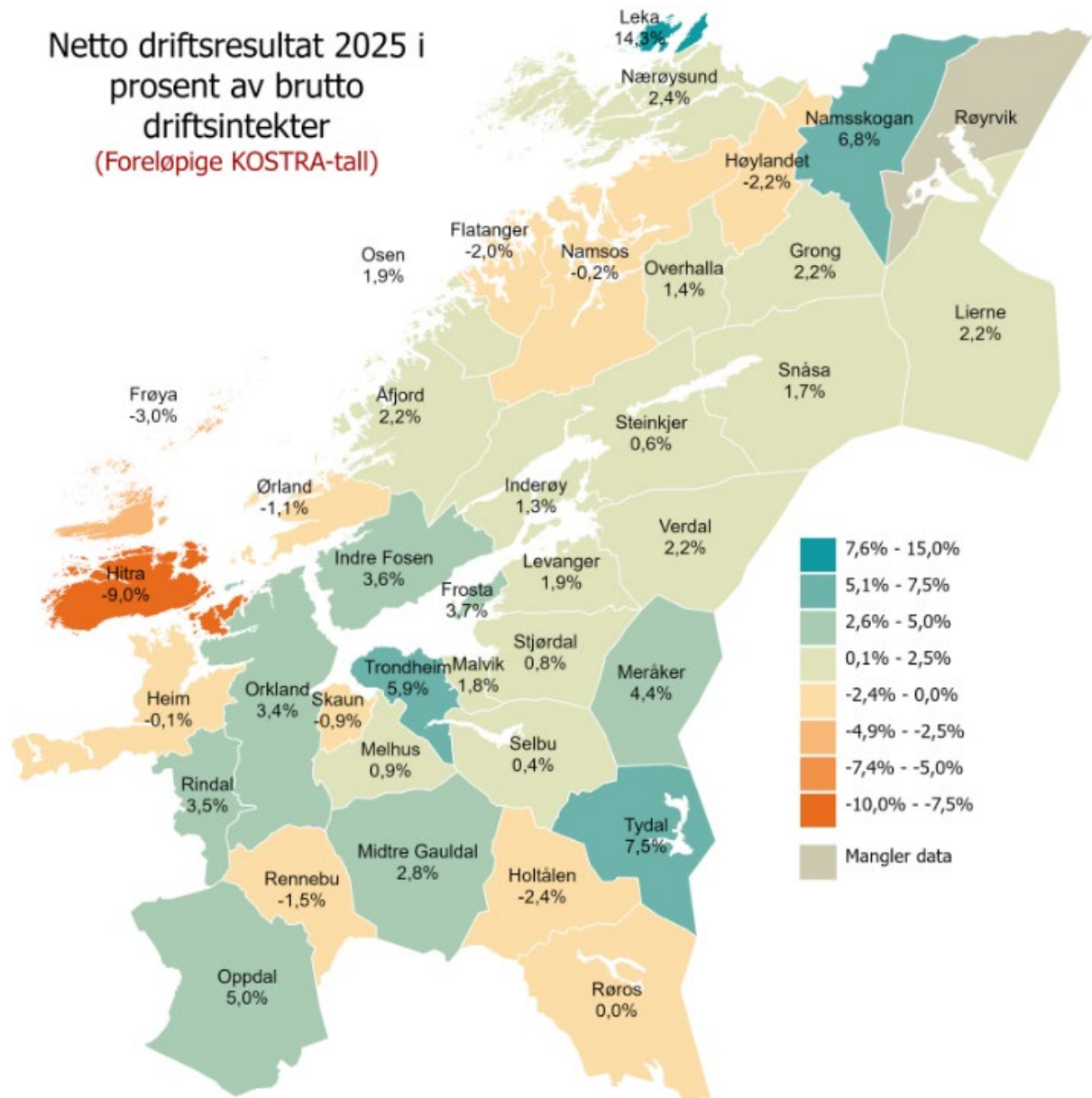

Store forskjeller i trøndersk kommuneøkonomi

Statsforvalteren i Trøndelag, 20.03.2026

Foreløpige KOSTRA-tall for 2025 viser at mange kommuner i Trøndelag går med overskudd i driften. Samtidig er forskjellene mellom kommunene store, og flere underliggende utfordringer består.

Netto driftsresultat er en av de viktigste indikatorene på økonomisk balanse i kommunene. Den viser hvor mye av inntektene som står igjen etter at løpende utgifter er betalt. Resultatet kan brukes til investeringer eller settes av til senere bruk. Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler at kommunene har et netto driftsresultat på rundt **1,75** prosent av driftsinntektene.

I Trøndelag ligger netto driftsresultat i gjennomsnitt noe over nivået for landet samlet. Samtidig varierer resultatene betydelig mellom kommunene. Enkelte kommuner har gode resultater, mens andre går i minus.

Noen har buffer, men langt fra alle

Kommunenes økonomiske buffer – fri egenkapital i drift – varierer også mye. Flere kommuner har opparbeidet seg solide reserver, mens andre har små eller negative fond. Fri egenkapital fungerer som en økonomisk buffer som kan brukes til å håndtere uforutsette utgifter eller perioder med svakere økonomi.

Høy gjeld og høy rente

Samtidig viser tallene at mange kommuner har høy gjeld. I flere tilfeller ligger langsiktig gjeld på godt over 100 prosent av brutto driftsinntekter. Gjeldsnivået er i stor grad knyttet til investeringer i bygg, anlegg og annen infrastruktur.

Renteeksponeringen varierer også betydelig. Indikatoren viser hvor sårbar kommuneøkonomien er for endringer i rentenivået. Noen kommuner er sterkt eksponert for renteendringer, mens andre i større grad skjermes gjennom ordninger som rentekompensasjon, selvkostfinansierte tjenester eller renteinntekter fra plasseringer. Forskjellene illustrerer at kommunene i Trøndelag står ulikt rustet dersom rentenivået skulle endre seg framover.

Flere «røde kommuner»

Etter en historisk stor økning i kommunenes rammetilskudd i 2025 ser vi nå en positiv utvikling i det økonomiske driftsresultatet hos de trønderske kommunene. Flere av kommunene som har slitt over lengre tid viser nå også tegn til forbedring.

Samtidig er forskjellene store, og det er fortsatt et betydelig underliggende behov for omstilling. Det skyldes blant annet demografiske endringer og press på arbeidskraft. For å opprettholde eller oppnå et bærekraftig tjenestetilbud og økonomisk handlingsrom vil flere av kommunene se det som nødvendig å søke samarbeid med andre kommuner, og mer varige og større strukturelle endringer i tjenester.

Selv om det nå er en generell positiv utvikling i kommunenes driftsresultater, er én av fire trønderske kommuner fortsatt i en økonomisk situasjon. Det gjør Statsforvalteren bekymret og disse følges ekstra nøye. Til sammenligning var det så sent som i 2023 bare noen få kommuner i samme situasjon i Trøndelag.